

Dosarul nr. 2r-747/21

Prima instanță: Judecătoria Drochia, sediul Central (jud.: V. Robu)

Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (jud.: Iu. Grosu, A. Garbuz, A. Ciobanu)

DECIZIE

22 decembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Mariana Pitic

examinând recursul declarat de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Olga împotriva lui Rotari Mihail, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care a fost restituit apelul declarat de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail împotriva hotărârii din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 04 noiembrie 2021 Rotari Olga a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Rotari Mihail, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

La 25 ianuarie 2021, Rotari Mihail a depus cerere reconvențională împotriva lui Rotari Olga cu privire la contestarea paternității, solicitând recunoașterea faptului că Rotari Mihail nu este tatăl biologic al copilului XXXXX, născută la XXXXX, fapt indicat în certificatul de naștere XXXXX eliberat de Serviciul Stare Civilă Drochia, cu radierea înscrierii în rubrica „tată”, solicitând numirea expertizei genetice ADN, privind determinarea paternității lui Rotari Mihail față de copilul minor XXXXX.

Prin încheierea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central a fost admis renunțul lui Rotari Mihail la cererea reconvențională (f.d.100).

Prin hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost admisă acțiunea depusă de Rotari Olga. S-a desfășurat căsătoria dintre Rotari Olga și Rotari Mihail. S-a încasat de la Rotari Olga și Rotari Mihail în beneficiul statului taxa de stat în sumă de 500 % de unități convenționale, ce constituie 100 de lei de la fiecare.

S-a stabilit locul de trai al copilului minor XXXXX, născută la XXXXX, cu mama, Rotari Olga. S-a încasat de la Rotari Mihail în beneficiul lui Rotari Olga pensia de întreținere a copilului minor XXXXX, a.n. XXXXX în sumă bănească fixă în mărime de 1000 de lei lunar, începând cu data de 04 noiembrie 2020 și până la atingerea majoratului copilului sau până la schimbarea situației materiale a părinților. S-a încasat de la Rotari Mihail în beneficiul statului taxa de stat pentru pensia alimentară în mărime de 360 de lei. S-a încasat de la Rotari Mihail în beneficiul lui Rotari Olga suma de 140 de lei, cu titlu de cheltuieli de achitare a taxei de stat, suma de 5500 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

La 19 iulie 2021, avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail, a depus cerere de apel netimbrată împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea hotărârii din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 11 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail și s-a acordat apelantului termen până la data de 26 octombrie 2021, ora 16:00 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 123,75 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, a fost restituit apelul declarat de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail împotriva hotărârii din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

La 11 noiembrie 2021 avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, solicitând admiterea acestuia și casarea încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În motivarea recursului avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail a indicat că încheierea instanței de apel din 27 octombrie 2021 este ilegală și nefondată.

A menționat că, instanța de apel în încheierea contestată a constatat că încheierea din 11 octombrie 2021 prin care nu a fost dat curs cererii de apel a fost expediată apelantului la adresa indicată în cererea de apel și remisă și avocatului prin poșta electronică, XXXXX.

A menționat că apelantul Rotari Mihail se află peste hotarele Republicii Moldova și nu a fost informat în privința încheierii din 11 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, fiind în imposibilitate de a o executa, încheierea menționată urma a fi expediată avocatului acestuia care îi reprezintă interesele, instanța de apel ignorând participarea avocatului. La fel a menționat că, prin poșta electronică nu a recepționat încheierea din 11 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți și nu există nici o dovadă de recepționare a încheierii.

La fel a susținut avocatul Coadă Tudor că în perioada 09 octombrie 2021 -22 octombrie 2021 a fost în deplasare în Federația Rusă.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Materialele cauzei atestă că copia încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa apelantului și avocatului acestuia Coadă Tudor la

02 noiembrie 2021 (f.d. 139), și a fost recepționată de avocatul Coadă Tudor la data de 05 noiembrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d.142).

Astfel, recursul declarat la 11 noiembrie 2021 este în termen.

La 19 noiembrie 2021 în adresa lui Rotari Olga a fost expediată copia recursului declarat avocatul Coadă Tudor, în interesele Rotari Mihail, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței (f.d. 156).

Prin referința depusă la data de 05 decembrie 2021, avocatul Liliana Brînzari, în interesele lui Rotari Olga, a solicitat respingerea cererii de recurs și menținerea încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți ca fiind legală și întemeiată.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele cauzei în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins, cu menținerea încheierii instanței de apel, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Conform art. 364 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de apel se depune în scris la instanța judecătorească a cărei hotărâre se atacă, cu plata taxei de stat în cazul în care apelul se impune cu taxă, în condițiile legii.

Potrivit art. 365 alin. (1) lit. d), e), f) și alin. (4) din Codul de procedură civilă, în cererea de apel se indică motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază apelul, probele invocate în susținerea apelului, solicitarea apelantului. La cererea de apel se anexează dovada de plată a taxei de stat dacă apelul se impune cu taxă.

În conformitate cu art. art. 368 alin. (1) din Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art. 364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Conform art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin. (1).

Din materialele cauzei rezultă că prin hotărârea din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central, a fost admisă integral acțiunea depusă de Rotari Olga.

Nefiind de acord cu hotărârea prime instanțe, la 19 iulie 2021 avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail a depus cerere de apel netimbrată, solicitând casarea hotărârii din 12 iulie 2021 a Judecătoriei Drochia, sediul Central și emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 11 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail și s-a acordat apelantului termen până la 26 octombrie 2021 pentru lichidarea neajunsurilor cererii de apel, și anume să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 123,75 de lei. S-a explicat apelantului că în caz dacă nu vor fi lichidate neajunsurile

menționate în termenul stabilit, cererea de apel nu va fi considerată depusă și va fi restituită fără examinare.

Se reține că Curtea de Apel Bălți, prin intermediul oficiului poștal, cu scrisoare recomandată, a expediat încheierea din 11 octombrie 2021 la adresa apelantului Rotaru Mihail indicată în cererea de apel, fiind recepționată la data de 13 octombrie 2021, fapt confirmat prin avizul de recepție anexat la materialele dosarului (f.d. 137) și prin poșta electronică a reprezentantului acestuia avocatul Coadă Tudor, indicată în cererea de apel - XXXXX (f.d. 131, verso), însă, în termenul acordat, adică până la 26 octombrie 2021, recurentul nu a îndeplinit indicațiile instanței de apel și nu a prezentat dovada achitării taxei de stat.

Ca urmare, prin încheierea din 27 octombrie 2021, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, Curtea de Apel Bălți a restituit apelul declarat de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail împotriva hotărârii din 12 iulie 2021 a Judecătorei Drochia, sediul Central, din motiv că apelantul în termenul stabilit nu a lichidat neajunsurile cererii de apel.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Conform art. 111 alin. (1) – (4) din Codul de procedură civilă, actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească. Termenul de procedură se instituie prin indicarea unei date calendaristice, datei comunicării actului de procedură, a unei perioade sau prin referire la un eveniment viitor și cert că se va produce. În ultimul caz, actul de procedură poate fi efectuat în decursul întregii perioade. Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului. Dacă începutul curgerii termenului se determină prin începutul unei zile, această zi se include în termen.

Potrivit art. 112 alin. (4) din Codul de procedură civilă, dacă actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori în o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora care încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Reieșind din norma dată de drept, în cazul în care instanța de judecată a stabilit data și ora până la care trebuie efectuată acțiunea (operațiunea) procesuală, partea care trebuie să o execute are obligația de a îndeplini acțiunea (operațiunea) respectivă până la data și ora indicată în actul de dispoziție judecătoresc. Termenul imperativ stabilit de către instanța de judecată (judecător) este unul obligatoriu și peremptoriu, aceluși prevăzut de lege. Mai mult ca atât, în cazul în care actul de procedură trebuie efectuat nemijlocit în instanța judecătorească ori într-o altă organizație, termenul se consideră expirat la ora la care se încheie programul lor sau la care încetează operațiunile respective.

Totodată, în conformitate cu art. 113 din Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Verificând circumstanțele cauzei în raport cu normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă soluția instanței de apel de restituire a cererii de apel depusă de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail, or, Curtea de Apel Bălți în încheierea din 11 octombrie 2021 a indicat clar termenul (26 octombrie 2021, ora 16:00) în care apelantul trebuia să prezinte dovada de plată a taxei de stat în mărime de 123,75 de lei, însă, în termenul stabilit Rotari Mihail, recepționând la data de 13 octombrie 2021 încheierea de a nu da curs cererii de apel, nu a prezentat dovada de plată a taxei de stat.

Conform art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

Potrivit art. 105 alin. (1), (1¹) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea se expediază autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor sau prin orice mijloc de comunicare ce asigură transmiterea și confirmarea primirii acestor acte. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Nu poate fi reținut argumentul avocatului Coadă Tudor, în interesele lui Rota Mihail, precum că încheierea instanței de apel din 11 octombrie 2021 prin care s-a acordat termen pentru prezentarea dovezii taxei de stat, nu a fost recepționată nici de apelantul/recurent Rotari Mihail deoarece se află în străinătate și nici de reprezentantul acestuia, deoarece la materialele cauzei demonstrează contrariul.

Or, Rotari Mihail și avocatul Coadă Tudor, fiind cei interesați de soluționarea prezentei cauze în ordine de apel și fiind conștienți că încă la data 19 iulie 2021 a fost depus apelul netimbrat, trebuiau să depună diligență și să se intereseze la intervale de timp rezonabile de soarta dosarului respectiv, precum și verificarea poștei electronice, pentru efectuarea actului de procedură în interiorul termenului stabilit de instanța de judecată.

În acest context, instanța de recurs apreciază critic argumentele invocate în cererea de recurs, deoarece acestea poartă un caracter declarativ, nu constituie temei de admitere a recursului și nu indică la ilegalitatea încheierii atacate.

Colegiul reține că instanța de apel a creat condițiile necesare prevăzute atât de legislația națională, cât și de cea internațională, asigurându-i apelantului posibilitatea de a-și valorifica efectiv drepturile sale procesuale. Mai mult, atât recurentul cât și avocatul acestuia nu au dat dovadă de diligență și bună credință în realizarea drepturilor sale, ca ulterior să pretindă încălcarea dreptului de acces la justiție, în condițiile când personal nu și-a realizat drepturile garantate de legislația în vigoare.

În conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, participanții la proces sunt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

Date fiind cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră ca fiind legală și întemeiată încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți de restituire a apelului depus de avocatul Coadă Tudor, în interesle lui Rotari Mihail în temeiul art. 369 alin. (1) lit. a) CPC.

Instanța de recurs accentuează că o asemenea soluție este compatibilă cu standardele înserate în textul art. 6§1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, Curtea Europeană a Drepturilor Omului stabilind în jurisprudența degajată că în situația în care legislația procesuală permite declararea apelului împotriva hotărârii instanței de fond, instanța superioară poate restricționa dreptul la apel doar dacă constată că apelul respectiv nu corespunde cerințelor legale aplicabile (cauza Tudor-Comerț contra Moldovei, hotărârea din 04 noiembrie 2008, definitivă din 04 februarie 2009).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar argumentele invocate de către recurent sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul și de a menține încheierea instanței de apel.

În conformitate cu art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de avocatul Coadă Tudor, în interesele lui Rotari Mihail.

Se menține încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Rotari Olga împotriva lui Rotari Mihail, intervenient accesoriu Direcția Asistență Socială și Protecție a Familiei Drochia cu privire la desfacerea căsătoriei, stabilirea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor și încasarea cheltuielilor de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Ala Cobăneanu

Dumitru Mardari

Mariana Pitic